

FÆRDIGHEDER FOR FREMTIDEN

Sundhed og life science

Arbejdskraft- udfordringerne i sundhedsvæsenet og life science

Hvad er vigtigst, og hvad er mest overset?

Baggrund

Europa-Kommissionen har udnævnt 2023 til at være det europæiske år for færdigheder.

Der vil derfor i Europa-Kommissionens telt på Folkemødet være en lang række forskellige brancher, der fra sit perspektiv drøfter fremtidens færdigheder for netop denne branche. I partnerskab med Europa-Kommissionen repræsenterer Molecule, med standen og workshoppen, vinklen fra sundhedsvæsenet og life science.

Sundhedsvæsenet har store udfordringer med både at have de rigtige ekspertiser og have nok af dem. Det gør sig f.eks. gældende i hjemmeplejen, på hospitalerne og i praksissektoren. Tilsvarende gælder i life science sektoren, hvor vi kæmper om de internationale studerende, om forskningsmidler og om ekspertiser.

Der er behov for at sikre vækstlag og fremtid. Og fremtiden skal løses i nutiden.

Formål med workshops

Velvidende at udvikling af de rigtige kompetencer, i de rigtige mængder, kræver mere end ét greb, sætter vi tingene på spidsen til både debat og workshop. Dette gøres for at highlighte eksempler på faktorer, der har betydning for Færdigheder for Fremtidens sundhedsvæsen og life science.

Der kommer "ambassadører" for forskellige greb, som skal kvalificere, nuancere og argumentere for, hvorfor netop "deres greb" er væsentlig for Færdigheder for Fremtidens sundhedsvæsen og life science.

Grebene kan ændre udbud eller efterspørgsel, på arbejdsstyrken eller i sundhedsvæsenet, eller en kombination. Vi sætter spot på følgende områder:

Løn og rammevilkår

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Løn er en faktor, der kan tiltrække og fastholde studerende og medarbejdere. Rammevilkår er tilsvarende væsentlige. Det kan være i forhold til et sikkert og godt arbejdsmiljø, meningsfuldhed, medindflydelse, fleksibilitet og en arbejdskultur, hvor relationer og dialog vurderes væsentlige. Rammevilkår er også at ændre alder for tvungen eller frivillig pension.

Løn og rammevilkår kan drøftes både indholdsmæssigt, effektmæssigt, i relation til lønniveau og lønforskelle i forhold til ansvar og i forhold til uddannelseslængde (social- og sundhedsassistenter har f.eks. en længere uddannelse end sygeplejersker), privat – offentlig osv.

Forebygge sygdomme

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Hvis vi forebygger mere effektivt, vil befolkningen være sundere længere tid. Det kan betyde, at arbejdsstyrken øges. Det kan betyde, at behovet for sundhedsydelse vil ændre sig, at nogle sygdomme bliver markant reduceret, at andre sygdomme bliver hyppigere, og dermed at der er behov for andre færdigheder i andre mængder.

Vi ved, at træning, styrke og kardio er væsentligt hele livet, vi ved at sociale relationer er det, og vi ved, at risikoadfærd og misbrug er dårligt for sundhed.

Men vi kan også f.eks. reducere risiko for, at borgere med osteoporose (knogleskørhed) får brud ved at fokusere på tidlig opsporing i stedet for at lave hofteoperationer og store pleje- og genoptræningsindsatser med smerter og forringet livskvalitet til følge.

Sociale relationer og trivsel

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Det er ofte i de meget unge år, at grundstenene bliver lagt til et sundt liv i trivsel. Når vi får tryghed, nærhed og kærlighed i de tidlige år, har vi bedre forudsætninger for fremtiden.

Det er i familier, kultur, idrætsliv, forenings- og civilsamfund, at vi skal understøtte disse forudsætninger. Der skal være muligheder for et bredt felt af præferencer og behov til at udfolde sig og skabe fællesskaber, også udenfor institutioner og grundskole.

Mangfoldige netværk og fællesskaber gør den enkelte mindre udsat, når præferencer i løbet af livet ændrer sig. Sunde sociale fællesskaber forebygger ensomhed, skaber rum for nære samtaler og sparring om livets svære dilemmaer og valg. Sunde sociale relationer styrker omsorg, og sunde vaner smitter.

Når vi trives, bliver vi bedre til at mærke os selv, og vores evne til at vide, hvornår vi skal søge hjælp, forbedres. Når vi trives, har vi mere overskud til at overvinde det svære, vi reducerer vores risikoadfærd, og vi bliver bedre til egenomsorg.

Borgernes feedback på indsatser

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Borgernes selvrapporterede data (også kaldet patientrapporterede oplysninger) er afgørende for at forstå, hvilke indsatser der har effekt for hvem, hvornår og i hvilken kontekst. Vores specialiserede sundhedsvæsen betyder, at borgerne har forløb, der går på tværs af f.eks. akutberedskab, praksis og sygehus. Det er derfor kun borgeren og pårørende, der har indsigt i det samlede forløb.

I dag er det primært de sundhedsfaglige, der vurderer behandlingseffekt, men vi skal konsekvent indsamle borgernes egne vurderinger af deres sundhed for at undgå ressourcespild på ineffektive tiltag.

Ved at kende effekten (vurderet af borgeren selv) kan vi søge indsigt i omkostninger og optimale behandlinger, så vi kan gøre mere af det, der virker bedst. Det kan også bidrage til mere forskning på underprioriterede områder, som udgør en stor andel af sygdomsbyrden (f.eks. misbrug og psykiske lidelser).

Systematisk feedback fra borgerne er første skridt mod et mere omkostningseffektivt sundhedsvæsen. Det vil føre til færre frustrerede borgere og familier samt give sundhedspersonale meningsfulde data om effekten af deres arbejde.

Teknologi

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Teknologi er det, der nævnes hyppigt som vores redning, uanset om det er inden for sundhed, klima eller landbrug.

Der er ingen tvivl om, at teknologi kan forme både vores sundhedstilstand og vores sundhedsydelse i fremtiden, så vi får relativt mindre behov for sundhedsvæsenet, og så vi kan arbejde relativt mere kapitalintensivt (mindre arbejdskraftintensivt).

Der kommer til at være både radikal innovation og mindre greb, der i små skridt kan reducere behov eller optimere services, behandlinger, synergier og sammenhænge.

Agilitet

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Både på grund af teknologiudvikling, vidensudvikling og forventningen om, at der vil komme flere eksogene chok til vores sundhed og sundhedsvæsen, vil det være afgørende, at vi i langt højere grad udvikler ekspertise i agil forandring. Dette gælder, uanset hvilken kerneydelse vi uddannes i inden for life science og sundhed.

Det forventes, at services kan blive overflødige, at ekstreme vejrhændelser kan medføre akutte behov for nye sundhedsydelse, at klimaforandringer vil medføre andre sygdomsmønstre og intensiteter, at tab af biodiversitet medfører behov for omstilling af forbrugsmønstre, at produktionsmønstre skal omstilles, at knaphed opstår uvante steder, og at krig og flygtningestrømme skaber nye typer af populationer og behov.

Derfor vil det være nødvendigt, at hovedparten af arbejdsstyrken har mindset, motivation og evne til hurtige omstillinger, omkvalificering og nye samarbejder og samarbejdsformer.

Bæredygtighed

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Færdigheder for Fremtiden er forudsat, at der er en fremtid. Det bliver tiltagende presserende at få stoppet brugen af fossile materialer og reduceret CO₂-ækvivalenter i vores atmosfære, så opvarmningen af vores klode kan stoppe.

Det kan alene ske, hvis alle tager ansvar. Derfor skal alle medarbejdere og studerende uddannes og trænes i at spotte, hvornår mønstre i forbrug, produktion og adfærd giver risiko for klimabelastning, og hvordan man kan justere denne, også selvom klima ikke er kernekompetencen i de nuværende og fremtidige specialiseringer.

Bæredygtighed vil derudover kræve nye færdigheder, organiseringer og tidshorisonter. Eksempelvis er det langt mere omkostningsfuldt at bygge hospitaler og udvikle teknologisk udstyr af genbrugsmaterialer end af nye materialer.

Det vil kræve mere arbejdsintensive processer (f.eks. flytte, rense og sortere materialer), og det vil være langt mere tidskrævende, ligesom myndigheder og godkendelsesprocedurer vil blive mindre generiske og mere ressourcekrævende.

Lære fra sig (for at samarbejde)

● DET VIGTIGSTE ● DET MEST OVERSETE

Hvis vi for alvor skal rykke, skal vi blive langt mere effektive til at omsætte eksisterende viden og hypoteser til ændret adfærd og forskning.

Derudover vil fremtidens løsninger udvikle en stadig højere grad af kompleksitet, hvorfor det er tvingende nødvendigt, at vi bliver bedre til at samarbejde. Dette gælder også på tværs af områder, hvor vi i dag ikke har tradition for at samarbejde.

Det forudsætter, at evnen til at lære fra sig opdyrkes langt mere koncentreret, fordi samarbejder lykkes bedst, når vi forstår, hvilken kontekst vi hver især skal tilføre værdi.

Derfor skal vi være bedre til at formidle indsigter, kontekst og behov, så team-medlemmer kan agere optimalt i samarbejdsfelter.

Fremtiden kalder på arbejde på tværs af fagligheder, kulturer, geografi, sektorer og brancher. I dag har vi uanede hypoteser, der ikke forskes i, og uanede mængder af viden, der ikke tages i brug. Det skyldes simpelthen, at vi ikke har udviklet ekspertise i at lære fra os. Vi kender udtrykket "kæden og det svageste led". Det er tvingende nødvendigt, at vi i fremtiden alle evner at tage det ansvar på os. Herved får vi langt bedre mulighed for at understøtte sundhed og trivsel og udvikle langt mere effektive arbejdsstyrker.

Forskning

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Det er afgørende at udvikle viden om områder, som vi åbenlyst ved for lidt om, da det vil reducere symptombaserede handlinger og variation i behandlingseffekt. Et eksempel på en tilgang med stor effekt er personlig medicin, hvor behandlinger tilpasses den enkelte. Derfor skal vi investere mere i forskning, der understøtter individualiserede behandlinger, herunder forskning i psykiatri, adfærd og tværfaglige sammenhænge.

Forskning har medført store fremskridt inden for "specialiserede sygdomme" som visse kræftformer og genetiske mutationer, men vi mangler tilsvarende viden på mange andre områder.

Vores viden om sundhed, sygdom og behandlinger hos subpopulationer som børn, kvinder og udsatte grupper er også utilstrækkelig, da disse grupper ikke har været tilstrækkeligt inkluderet i kliniske studier og forskning. Viden om geografiske og etniske delbefolkninger skal ligeledes styrkes. Vi skal nedbryde stigmatisering, turde erkende vores mangelfulde viden samt være åbne for at dele vores mavefornemmelser og hypoteser, så de kan blive genstand for bredere forskning.

Etik, ledelse og gennemsigtighed

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Ny viden, behandlingsmuligheder og forskningsområder bringer nye dilemmaer, etiske spørgsmål og risici med sig. Komplexiteten i vores indsigter og løsninger kræver samarbejde og gennemsigtighed for at undgå splittelse.

Gennemsigtighed er afgørende for at skabe tryghed, handlekraft og kapacitet. Det kan forklare, hjælpe med tidlig varsling, legitimere bekymringer og reducere frustration og uforudsigelighed. Ledere på alle niveauer skal støtte gennemsigtighed, og befolkningen skal forstå de politiske, faglige og globale organisationer, de er en del af. Manglende forståelse fører til systemisk analfabetisme, hvor befolkningen ikke kan navigere i sundhedsvæsenet eller forstå behandlingsalgoritmer, eksperter og sammenhænge.

Vi skal altid vide, hvordan beslutninger kan omgøres, og beslutningsprocesserne skal være fuldstændigt oplyste og gennemsigtige, især når de er irreversible. Ellers risikerer vi at gøre arbejdsstyrken og befolkningen modløse, frustrerede, bange og usunde.

Derfor er dygtige, inddragende og gennemsigtige ledelser fundamentale for dialog, viden, fælles udvikling og reduktion af fremtidens risici for konspirationsteorier, utryghed og ustabilitet. Færdigheder for fremtiden skal derfor tage udgangspunkt i gennemsigtighed, ledelse og etik.

Spydspids- strategi

● DET VIGTIGSTE

● DET MEST OVERSETE

Sundhedsvæsen og life science branchen (universiteter, industri, start-ups mv.) bliver tiltagende specialiserede. Færdigheder for Fremtiden forudsætter, at vi i langt højere grad koordinerer vores sundhedsvæsen på tværs af EU – og resten af verden.

Det vil give langt bedre udgangspunkt for at udvikle viden om subpopulationer og dermed bedre mulighed for at forebygge og behandle målrettet og effektivt.

Nysgerrig på, hvem vi er?

Molecule Consultancy er et konsulenthus specialiseret i life science og sundhed.

Vi er betroede rådgivere for en bred vifte af offentlige og private healthcare kunder.

Vi arbejder i spændingsfeltet mellem mennesker, politik og videnskab. Det kalder på empati, integritet og indsigt. Og er en forudsætning for at skabe resultater.

Vi repræsenterer et bredt felt af fagligheder fra økonomer over sundhedsfaglige til digitale og kreative kommunikatører.

Kontakt os, hvis du har lyst til, at vi tager en snak om, hvad der er den rigtige løsning for jer.

MOLECULE

Molecule Consultancy A/S, c/o Rebel Work Space
Dampfærgevej 27-29, 5. sal, 2100 København Ø
+45 33 13 13 20 | info@moleculeconsultancy.com